

4. Пугаченко О.Б. Діяльність податкових органів у зарубіжних країнах / О.Б. Пугаченко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – Вип. 22(2). – С. 169–176.
5. Чернявський О.П. Організація і методика податкових перевірок: [навч. посіб.] / О.П. Чернявський, В.П. Хомутенко – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 288 с.
6. Редзюк Т.Ю., Пустовіт Н.О. Податкові перевірки. Новації та зміни. / Т.Ю. Редзюк, Н.О. Пустовіт // Ukrainian food journal. – 2012. – № 3. – С. 114–117.
7. Жигаленко О.В. Ефективність податкового контролю в Україні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / О.В. Жигаленко. – К., 2009. – 24 с.
8. Анфіногентова Н.Й. Аналіз контрольно-перевірочної роботи Державної податкової служби України / Н.Й. Анфіногентова // Вісник соціально-економічних досліджень : збірник наукових праць. – 2010. – Вип. 38. – С. 22–27.
9. Документальна перевірка у системі податкового контролю: концептуальні засади організації та практика застосування / М.І. Мельник, І.В. Лещух // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.5. – С. 193–199.
10. Податкові перевірки: сучасний стан та процедури проведення / І.М. Васькович, М.М. Баран // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2013. – № 767. – С. 104–109.
11. Тиновський Д.В. Методи відбору платників податків для проведення виїзних податкових перевірок / Д.В. Тиновський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2012. – № 3. – С. 283–298.
12. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI // Голос України. – 2010. – № 229–230. – С. 1–56.
13. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків» від 02 червня 2015 р. № 524 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-15>

Найденко А. Е.

Руденко Ю. А.

Харьковский национальный экономический университет имени Семена Кузнецца

ОБОСНОВАНИЕ ПОРЯДКА ОТБОРА НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКОВ ДЛЯ ВКЛЮЧЕНИЯ В ПЛАН-ГРАФИК НАЛОГОВОЙ ПРОВЕРКИ

Резюме

Исследованы теоретические и практические аспекты проведения плановых налоговых проверок. Уточнено понятие «налоговый контроль» и предложено определение понятия «плановая налоговая проверка».

Обоснована схема отбора налогоплательщиков для их включения в план-график налоговой проверки.

Ключевые слова: налоговый контроль, налоговая проверка, план-график налоговых проверок, степень риска, критерии соответствия степени риска.

Naidenko A. E.

Rudenko Y. A.

Semen Kuznets Kharkiv National Economic University

RATIONALE FOR SELECTION ORDER OF TAXPAYERS FOR INCLUSION IN THE SCHEDULE OF TAX INSPECTION

Summary

The theoretical and practical aspects of the planned tax audits are investigated. Defined more precisely the notion of "tax control" and suggested the definition of "routine tax audit." Grounded the scheme of taxpayer selection for inclusion in the schedule of a tax audit.

Key words: tax control, tax audit, the schedule of tax inspections, risk, compliance risk criteria.

УДК 336.1:352

Олексин А. Г.

Лисенко Ж. П.

Буковинський державний фінансово-економічний університет

УПРАВЛІННЯ ВИДАТКАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ У КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Досліджено теоретичні питання та практичні аспекти управління видатками місцевих бюджетів у напрямі інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів з урахуванням особливостей розвитку територій. Проведено аналіз фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку Чернівецької області за рахунок бюджетних коштів. Виявлено основні напрями оптимізації використання коштів бюджету області в контексті забезпечення сприятливого розвитку інновацій та залучення інвестицій.

Ключові слова: видатки бюджету, інноваційно-інвестиційний розвиток, бюджет розвитку.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економічних систем характеризується активізацією інноваційних форм їх розвитку, які дають змогу підвищувати ефективність реаліза-

ції капіталу, нарощувати потенціали реального і фінансового секторів економіки, забезпечувати динамічність, гнучкість і стійкість діяльності господарюючих суб'єктів.

Саме інноваційна та інвестиційна діяльність є основою для досягнення довготривалих позитивних темпів економічного зростання та покращання іміджу країни на міжнародній арені. Разом із тим, ураховуючи об'єктивний характер процесу регіоналізації, потребують особливого ставлення держави до регіонів України як до головних об'єктів системної модернізації й інтеграції у світовий простір, перегляду їх ролі та функцій у сучасному економічному середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження питання інноваційного та інвестиційного розвитку територій набуває все більшого розголосу в умовах євроінтеграційних процесів у країні. Зокрема, дану тематику розглядали такі науковці, як Н.І. Бундзеляк [2], М.С. Гикавчук [3], І.В. Власова [3], О.І. Воробйова [4], Л.Г. Денисюк [5], Н. Ковтун [6], О.Д. Рожко [7] та ін. Проте питання інноваційного та інвестиційного розвитку територій потребує подальшого дослідження для врахування особливостей впливу факторів розвитку окремих територій та вироблення найефективнішого механізму управління даним процесом.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проведення дослідження процесу управління видатками місцевих бюджетів та визначення особливостей функціонування інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів необхідно проводити з урахуванням комплексного аналізу використання коштів місцевих бюджетів, акцентуючи увагу на ролі бюджету розвитку в даному механізмі, що є одним із ключових моментів інноваційної та інвестиційної діяльності в регіонах.

Мета статті полягає у теоретичному та практичному дослідженні питання інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів з урахуванням специфіки регіонів та процедури управління фінансовими ресурсами бюджету.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна та інвестиційна політика посідає чільне місце у стратегії соціально-економічного розвитку Чернівецької області. Місцевими перевагами для їх реалізації є вигідне економіко-географічне положення та наявність достатньо розвиненого кадрового та науково-технічного потенціалу.

Із метою встановлення ролі місцевих бюджетів у забезпеченні інноваційно-інвестиційного розвитку регіону передусім необхідно проаналізувати основні показники бюджету Чернівецької області за 2010–2014 рр., базуючись на матеріалах Депар-

таменту фінансів Чернівецької обласної державної адміністрації (табл. 1) [7].

Виходячи з наведених даних в табл. 1, можемо зробити висновок, що зростаючі загальні обсяги доходів (крім зменшення обсягу доходів місцевих бюджетів у 2014 р. на 40,1 млн. грн.) та зростання загального обсягу міжбюджетних трансфертів, вплинуло на зростаючу динаміку загального обсягу видатків бюджету області протягом періоду дослідження.

Зауважимо, що Чернівецька область є дотаційною, що пояснює таку значну питому вагу міжбюджетних трансфертів у його структурі, які забезпечують фінансування більше 2/3 потреб регіону.

Що стосується бюджету розвитку, то відповідно до Бюджетного кодексу України, для фінансування інноваційних та інвестиційних видатків місцеві органи влади у спеціальному фонді формують бюджети розвитку, капітальні видатки яких спрямовуються на: соціально-економічний розвиток регіонів; виконання інвестиційних програм; будівництво, капітальний ремонт та реконструкцію об'єктів соціально-культурної сфери і житлово-комунального господарства; будівництво та розвиток мережі метрополітенів; будівництво газопроводів і газифікацію населених пунктів; будівництво і придбання житла окремим категоріям громадян відповідно до законодавства; збереження та розвиток історико-культурних місць України та заповідників; придбання вагонів для комунального електротранспорту; розвиток дорожнього господарства; придбання шкільних автобусів та автомобілів швидкої медичної допомоги; комп'ютеризацію та інформатизацію загальноосвітніх навчальних закладів; інші заходи, пов'язані з розширенням відтворенням [1].

Так, у 2014 р. загальний обсяг бюджету розвитку зріс на 24,8% – з 100,6 млн. грн. до 174,9 млн. грн. Також збільшилася і його питома вага у загальному обсязі місцевих бюджетів – з 8,6% у 2012 році до 14,1% на кінець 2014 р. Більше того, порівняно з 2010 р. бюджет розвитку збільшився в понад шість разів, що є позитивним явищем, оскільки саме ресурси даного фонду використовуються для фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності місцевих органів влади.

Проведемо детальний аналіз видатків місцевих бюджетів Чернівецької області шляхом порівняння планових та фактичних показників виконання бюджету, а також визначимо рівень виконання видатків бюджету, що є елементом контролю ефективності бюджетного планування.

Відповідний аналіз проведемо на основі зведеної звітності про виконання місцевих бюджетів

Таблиця 1

Динаміка основних фінансових показників бюджету Чернівецької області за 2010–2014 рр., млн. грн.

Показник	Роки					Відхилення (+/-) звітного періоду до			
	2010	2011	2012	2013	2014	2010 року	2011 року	2012 року	2013 року
Доходи місцевих бюджетів (без трансфертів із держбюджету)	944,8	1032,8	1164,4	1284,9	1244,8	88,0	131,6	120,5	-40,1
Обсяг бюджету розвитку місцевих бюджетів	27,1	52,2	100,6	140,1	174,9	25,1	48,4	39,5	34,8
Питома вага бюджету розвитку в загальному обсязі місцевих бюджетів, %	2,9	5,1	8,6	10,9	14,1	2,2	3,5	2,3	3,2
Видатки місцевих бюджетів, у т. ч.:	3132,5	3464,6	4101,6	4432,1	4712,0	317,5	653,1	330,5	279,9
офіційні трансферти	2133,1	1566,4	3025,1	3264,0	3522,3	-566,7	1458,7	238,9	258,3

Департаменту фінансів Чернівецької обласної державної адміністрації (рис. 1) [8].

Аналізуючи рис. 1, робимо висновок, що як планові, так і фактичні видатки бюджету області за 2010–2014 рр. мали тенденцію до зростання. Разом із тим спостерігається недофінансування видаткової частини бюджету області в середньому на 4–5%, що спричинено постійною нестачею фінансових ресурсів.

Окрім цього, така ситуація може бути зумовленою недосконалістю процесу бюджетного планування, зокрема в частині планування розпорядниками бюджетних коштів своїх видатків. Варто зазначити, що в 2011 р. спостерігався найбільший рівень виконання планових показників – 96,8%.

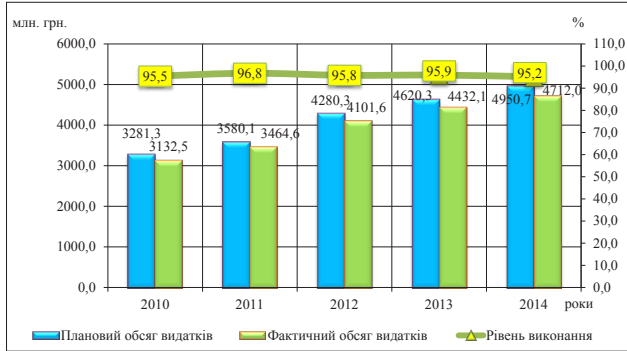

Рис. 1. Динаміка рівня виконання, загального обсягу планових та фактичних видатків бюджету Чернівецької області за 2010–2014 рр.

Порівняно з 2010 р. у 2014 р. фактично профінансовано видатків на 1579,5 млн. грн. (або на 50,4%) більше – 4712,0 млн. грн. Однак із року

в рік темпи зростання загального обсягу видатків сповільнюються. Так, у 2014 р. порівняно з 2013 р. вони зросли всього на 6,3% (279,9 млн. грн.), а в 2013 р. порівняно з 2012 р. – на 8,1% (330,5 млн. грн.).

Оцінити збалансованість місцевого бюджету та спрогнозувати ймовірність виникнення суттєвих диспропорцій між обсягом фінансування економічного розвитку і соціальної сфери, а також виявити актуальні проблеми, які перешкоджають ефективній реалізації регіональної бюджетної політики, можливо шляхом постатейного аналізу напрямів бюджетного фінансування.

Проаналізуємо дані щодо обсягу видатків бюджету Чернівецької області за 2011–2014 рр. за функціональною класифікацією (табл. 2).

Отже, наведені в табл. 2 дані свідчать про те, що за досліджуваний період спостерігається неоднозначна тенденція щодо обсягів фінансування більшості статей бюджетних видатків зведеного бюджету області. Так, попри зростання загального обсягу видатків із року в рік темпи зростання уповільнюються (від 118,4% у 2012 р. до 106,3% у 2014 р. порівняно з попередніми роками відповідно).

Однак, незважаючи на значні переваги, у ході комплексного дослідження інноваційно-інвестиційній сфері Чернівецької області було виявлено чимало проблем, які перешкоджають успішному функціонуванню економіки краю, серед яких можна виокремити такі:

– загальнодержавна нерозвиненість фінансової інфраструктури підтримки та стимулювання інноваційного та інвестиційного розвитку регіонів, що виражається в обмеженості та важкодоступності бюджетних ресурсів для фінансування регіональних проєктів;

Таблиця 2

Динаміка складу видатків бюджету Чернівецької області за 2011–2014 рр. у розрізі функціональної класифікації

Найменування статті видатків	Обсяг видатків				Абсолютне відхилення (+/-) звітнього періоду до			Відносне відхилення (%) звітнього періоду до		
	2011 рік	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2011 року	2012 року	2013 року	2011 року	2012 року	2013 року
Державне управління	134,3	137,8	144,9	151,3	3,6	7,0	6,4	2,7	5,1	4,4
Правоохоронна діяльність	4,9	5,7	6,1	6,9	0,8	0,4	0,8	15,7	7,6	13,5
Освіта	1199,1	1433,8	1534,3	1594,0	234,7	100,4	59,8	19,6	7,0	3,9
Охорона здоров'я	697,7	833,5	876,5	919,0	135,9	43,0	42,5	19,5	5,2	4,8
Соціальний захист	894,9	1092,6	1290,9	1427,9	197,8	198,3	137,0	22,1	18,1	10,6
ЖКГ	82,6	112,5	68,2	109,4	29,9	-44,3	41,2	36,1	-39,4	60,4
Культура і мистецтво	135,1	166,1	177,9	190,1	31,1	11,8	12,2	23,0	7,1	6,9
Засоби масової інформації	4,6	4,8	4,9	4,8	0,2	0,1	-0,1	3,4	2,8	-2,8
Фізична культура і спорт	27,5	30,5	30,6	32,0	3,0	0,0	1,4	11,0	0,1	4,7
Будівництво	123,9	116,6	45,1	44,7	-7,3	-71,5	-0,4	-5,9	-61,3	-0,9
Сільське, лісове і рибне господарство та мисливство	1,4	1,2	1,7	3,0	-0,2	0,6	1,3	-14,6	47,3	72,2
Транспорт, дорожнє господарство, зв'язок, телекомунікації	87,9	99,0	91,4	133,9	11,2	-7,7	42,5	12,7	-7,7	46,5
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	1,3	1,1	2,3	4,1	-0,2	1,2	1,8	-18,3	116,4	76,0
Охорона НПС	1,1	0,7	0,4	0,3	-0,4	-0,3	-0,1	-33,6	-36,7	-30,8
Попередження і ліквідація НС	9,6	3,4	5,2	7,8	-6,2	1,8	2,6	-64,9	52,9	50,6
Цільові фонди	22,5	23,2	16,6	13,6	0,7	-6,6	-3,0	2,9	-28,4	-17,8
Видатки, не віднесені до основних груп	33,6	37,8	134,3	65,4	4,1	96,6	-68,9	12,3	255,6	-51,3
Кошти, передані до інших бюджетів	1,7	1,2	0,8	3,7	-0,5	-0,4	2,9	-31,6	-33,7	369,0
Усього видатків	3464,6	4102,6	4432,1	4712,4	637,9	329,5	280,3	18,4	8,0	6,3

– малоефективна державна інноваційна та інвестиційна політика;

– збитковість значної частини промислових підприємств, що впливає на скорочення частки підприємств (менше 20% від загальної кількості), що здійснюють інноваційну діяльність;

– інноваційна інфраструктура області є функціонально неповною та недостатньо розвинутою, оскільки не охоплює системно і комплексно всі ланки та етапи інноваційного процесу, особливо на рівні підприємств, що зумовлює лише часткове задоволення попиту економіки регіону на найбільш актуальні науково-технічні розробки;

– високі трансакційні витрати, пов'язані з пошуком інформації про інноваційні розробки та партнерів у сфері комерціалізації технологій і винаходів, захистом прав інтелектуальної власності гальмують розгортання інноваційних процесів;

– зростання цін на сировину, відсутність замовлень на виготовлення продукції та ринків збуту готової продукції суттєво обмежують ресурсні можливості підприємств регіону щодо фінансування капітальних інвестицій від яких значною мірою залежить підвищення ефективності та прибутковості діяльності таких суб'єктів;

– незахищеність регіонального ринку від неконтрольованого ввозу імпортованих товарів у зв'язку з близькістю європейських товаровиробників, що зумовлює зниження конкурентоспроможності підприємств за ціновим фактором через постійне зростання тарифів на транспортні послуги, газ, електроенергію та паливно-мастильні матеріали тощо;

– низький рейтинг інвестиційної привабливості регіону, що впливає передусім на привабливість регіону щодо здійснення інвестицій із боку як вітчизняних, так і зарубіжних інвесторів;

– недосконала структура джерел фінансування інвестиційного та інноваційного розвитку регіону;

– вузька ресурсна база установ банків не дає змоги повною мірою використовувати кредитний механізм як дієвий інструмент впливу на соціально-економічний розвиток;

– місцеві бюджети області не є вагомим джерелом фінансування інвестиційної діяльності в регіоні через відсутність достатнього обсягу фінансових ресурсів та їх високу соціальну спрямованість (більше 80% від загального обсягу видатків).

Безумовно, стан інноваційно-інвестиційної сфери в регіонах перебуває у безпосередній залежності від стану макроекономічної ситуації в державі. Україна сьогодні опинилась перед надзвичайно складними проблемами: спад виробництва, інфляція, перманентне збільшення затрат та низька конкурентоспроможність на фоні швидкого розповсюдження збитковості підприємств значної кількості підприємств, стрімке зростання прихованого безробіття, зuboжіння переважно більшої частини населення, різке падіння купівельної спроможності та погіршення структури споживання. Ці явища гальмують постійність доходів підприємницького сектору, надходжень до державного та місцевих бюджетів України, збільшення поточних видатків, що в кінцевому підсумку зумовлює виникнення незбалансованості фінансових ресурсів, що сприяє розвитку кризових явищ у всіх секторах економіки.

Крім того, на нашу думку, суттєвою перешкодою на шляху до інноваційно-інвестиційного розвитку Чернівецької області є фактична відсутність великих промислових підприємств, спроможних

акумулювати значні обсяги фінансових ресурсів та вкладати їх у привабливі інвестиційні проекти, що відповідають стратегічним напрямкам соціально-економічного розвитку.

Досить гострим є питання фінансового забезпечення інноваційного розвитку, адже низькими залишаються обсяги державного замовлення на новітні технології, що не стимулює наукові організації розробляти такі наукові технології, а підприємства – впроваджувати їх із метою розвитку власного інноваційного потенціалу. Більше того, на сучасному етапі інноваційний сектор області характеризується зниженням активності, адже слабка розвиненість інноваційної інфраструктури та низька якість її функціонування зумовлюють високі трансакційні витрати, пов'язані з пошуком інформації про інноваційні розробки та партнерів у сфері комерціалізації технологій і винаходів, захистом прав інтелектуальної власності. Як наслідок – відсутність зв'язку між розробниками і споживачами інновацій, несформовані ринкові відносини та низький рівень конкуренції в інноваційній сфері.

Протягом 2010–2014 рр. менше 10% підприємств впроваджували результати інноваційної діяльності у виробництво, та з року в рік знижувалася рентабельність даної сфери діяльності, що спричиняє низький рівень зацікавленості організацій у фінансуванні інноваційних розробок.

Спираючись на результати проведених досліджень, можна стверджувати, що головні проблеми фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності в Чернівецькій області породжені недостатньою розвиненістю мережі фінансових інститутів, які є важливими постачальниками ресурсів на фінансовому ринку, що відображається на вагомій ролі самофінансування діяльності підприємств.

Так, у 2010–2014 рр. найбільшу питому вагу в загальному обсязі фінансових ресурсів, які спрямовують на інвестиційний розвиток області, займали власні кошти підприємств та організацій регіону. Враховуючи недосконалість менеджменту на підприємствах області та зацікавленість власників у швидкому отриманні максимальних прибутків, незначна їх кількість виділяє достатньо коштів на фінансування інвестиційної діяльності, не кажучи вже про здійснення розробок та досліджень.

Необхідно зауважити, що використання власних ресурсів для фінансування капітальних інвестицій не завжди є кращим для підприємства порівняно з іншими джерелами капіталовкладень, такими як позикові ресурси, адже, як відомо, відсотки, сплачені за кредитами, відносяться до валових витрат суб'єкта господарювання та зменшують базу оподаткованого прибутку, що безпосередньо впливає на зростання прибутку, який залишається в розпорядженні підприємства і може слугувати джерелом реінвестицій.

Окрім того, залучення зовнішнього капіталу дає можливість реалізувати проекти, вартість яких перевищує поточні фінансові ресурси, але в перспективі може якісно поліпшити функціонування бізнесу. З іншого ж боку, зменшення податкових надходжень зумовлює скорочення дохідної спроможності державного, а також місцевих бюджетів регіону.

Тому для стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку регіону на державному та регіональному рівнях необхідно проводити таку інвестиційну політику, як б за рахунок збалансування

власних, залучених та позикових джерел фінансового забезпечення сприяла довгостроковому економічному зростанню.

Оскільки більшість підприємств працює збитково, а ті, що отримують прибуток, не поспішають ним ризикувати, для розвитку інноваційної діяльності доцільно активно розвивати банківський сектор у частині залучення цільових інвестицій вигідного вкладення вільних фінансових коштів підприємств, фінансування перспективних науково-технічних досягнень розробок.

Дослідження фінансового забезпечення інвестиційної діяльності в області показують, що останніми роками значно збільшилась частка коштів на індивідуальне житлове будівництво, що означає зменшення питомої ваги фінансових ресурсів, які виділяються на реалізацію інвестиційних проектів, які можуть принести довгостроковий економічний чи соціальний ефект для населення регіону.

Однак, урахувавши скорочення реальних доходів населення протягом останніх років, існує загроза щодо зменшення їх схильності до споживання, а отже, власні заощадження населення краю не зможуть забезпечити виконання важливої функції щодо постачання ресурсів на фінансовому ринку.

Слід також зазначити, що не менш суттєвою проблемою фінансового забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку є незначна участь іноземних інвесторів в інноваційних та інвестиційних процесах, що пояснюється недостатньою привабливістю інвестиційного клімату регіону через слабкий розвиток інфраструктури, житла і побутового господарства, сфери ділових послуг (інформація, консультації, перепідготовка кадрів) у регіоні та недосконалість законодавства у сфері залучення іноземних інвестицій, що негативно впливають на обсяги залучення інвестиційних ресурсів з-за кордону.

В умовах сьогодення через високу соціальну спрямованість місцеві бюджети області не надають можливість фінансувати в достатніх обсягах та бути потужним джерелом для здійснення інвестицій та інновацій. Упродовж останніх років більша частина коштів була спрямована в невиробничу сферу, фонди соціального споживання, що використовуються переважно на оплату праці, соціальні виплати, відбувається різке зниження обсягів державних інвестицій у виробничі галузі – відмирають інвестиційні функції бюджетної системи, бюджети перетворюються у споживацькі. Отже, робимо висновки, що видатки бюджету Чернівецької області не спрямовані на структурну перебудову економіки, тому рушійним кроком у забезпеченні вирішення даних проблем має стати зростання видатків бюджету розвитку області.

Висновки. На жаль, реалії сьогодення засвідчують існування цілої низки проблем, що гальмують економічний і соціальний розвиток Чернівецької області, переважна частина яких розгортається через відсутність чітко окресленої інноваційної та інвестиційної регіональної політики, адже, як зазначає Н.І. Бундзеляк [2], під час формування інвестиційних ресурсів необхідно забезпечити проведення такої інвестиційної політики в регіоні, яка б сприяла забезпеченню потреби господарського комплексу у фінансуванні витрат на

інноваційну діяльність. При цьому характерною особливістю таких інвестицій є значне відтермінування отримання результатів від вкладання капіталу [5].

Незважаючи на невтішні рейтинги інвестиційної привабливості області, все ж спостерігаються деякі позитивні зрушення. Зокрема, суттєво вплинули на позитивні тенденції у сфері інвестування такі фактори, як створення механізму якісного обслуговування інвестора – «єдине інвестиційне вікно», покращання умов для ведення бізнесу в країні, зокрема зниження ставок оподаткування та запровадження податкових пільг для іноземних інвесторів (звільнення від сплати ввізного мита), скорочення кількості дозволів, ліцензій для ведення бізнесу, кількості видів господарської діяльності, які підлягають ліцензуванню, наближення системи технічного регулювання до європейської тощо [4].

Важливо зазначити, що фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності повинно приносити синергетичний ефект, адже результати від здійснення вкладів та досліджень впливають на різні сфери та поширюються на інші регіони держави. Проте, на жаль, такого ефекту ще не досягнуто через недосконалість системи та відсутність довгострокових цілей регіональної інноваційно-інвестиційної політики.

Враховуючи те, що підприємства Чернівецької області забезпечують науково-технічний розвиток переважно за рахунок власних коштів, для створення умов ефективного розвитку економіки регіону пропонується активізувати інноваційну діяльність суб'єктів регіону завдяки впровадженню таких заходів:

- забезпечення інвестування інноваційної діяльності за пріоритетними напрямками розвитку регіону;

- сприяння залученню для формування інвестиційних ресурсів альтернативних форми і джерела інвестицій, наприклад створення інвестиційних фондів, венчурних фірм, промислово-фінансових груп;

- стимулювання діяльності кластерних утворень (аграрного, текстильного кластерів) і створення просторових утворень зі спеціальним режимом господарювання задля активізації в їх межах інноваційної діяльності, створення нових робочих місць тощо;

- здійснення державної інвестиційної підтримки інноваційної діяльності наукового сектора та інвестиційно «непривабливих» галузей, що надасть можливість забезпечити пропорційний розвиток економіки регіону [5].

Таким чином, коло проблем, які залишаються, потребує активного вирішення, застосування сучасних методів та інструментів менеджменту, залучення додаткових фінансових ресурсів із нових джерел, удосконалення фінансового механізму, розробки та практичної реалізації нової інноваційно-інвестиційної моделі розвитку Чернівецької області. Саме тому розробка напрямів удосконалення та розвитку системи інноваційно-інвестиційного розвитку регіону є важливим завданням. Для подолання існуючих проблем, які характерні для інноваційного та інвестиційного середовища області, важливо дослідити не лише позитивний вітчизняний досвід, але й зарубіжну практику регулювання даної сфери.

Список літератури:

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 р. № 2456-VI, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Бундзеляк Н.І. Перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку регіонів України / Н.І. Бундзеляк, М.С. Гикавчук // Інноваційний розвиток економіки України. – Дніпропетровськ : Гельветика, 2013. – 324 с.
3. Власова І.В. Фінансове забезпечення інноваційних проектів: значення та підходи до визначення / І.В. Власова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 3. – С. 70–74.
4. Воробйова О.І. Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності суб'єктів малого підприємництва / О.І. Воробйова // Економіка и управление. – 2011. – № 5. – С. 18–24.
5. Денисюк Л.Г. Актуальні питання інвестиційного забезпечення Інноваційного розвитку регіону / Л.Г. Денисюк // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 3. – С. 135–136.
6. Ковтун Н. Теоретичні засади інвестиційного процесу й інвестиційної діяльності: співвідношення основних понять та категорій / Н. Ковтун // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. – 2008. – № 101. – С. 25–29.
7. Рожко О.Д. Інноваційно-інвестиційна спрямованість бюджетної політики в Україні / О.Д. Рожко // Фінанси України. – 2011. – №1. – С. 64–72.
8. Офіційний сайт Чернівецької обласної державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oda.cv.ua>

**Олексин А. Г.
Лысенко Ж. П.**

Буковинский государственный финансово-экономический университет

УПРАВЛЕНИЕ РАСХОДАМИ МЕСТНЫХ БЮДЖЕТОВ В КОНТЕКСТЕ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНОВ

Резюме

Исследованы теоретические вопросы и практические аспекты управления расходами местных бюджетов в направлении инновационно-инвестиционного развития регионов с учетом особенностей развития территорий. Проведен анализ финансового обеспечения инновационно-инвестиционного развития Черновицкой области за счет бюджетных средств. Выявлены основные направления оптимизации использования средств бюджета области в контексте обеспечения благоприятного развития инноваций и привлечения инвестиций.
Ключевые слова: расходы бюджета, инновационно-инвестиционное развитие, бюджет развития.

**Oleksin A. G.
Lysenko Zh. P.**

Bukovyna State Finance and Economics University

LOCAL BUDGETS' COST MANAGEMENT IN CONTEXT OF INNOVATIONAL AND INVESTMENT REGIONAL DEVELOPMENT

Summary

Taking into account peculiarities of territory development the author examined theoretical questions and practical aspects of local budgets' cost management in the direction of regional innovational and investment development. The work analyzes financial support of innovational and investment development of Chernivtsi Region on account of the budget funds and it defines main directions of optimal use of the regional budget funds for supporting of favorable innovation and investment attraction.

Key words: budget expenses, innovational and investment development, development budget.

УДК 631.164.23

Петрюк М. В.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ОЦІНКИ ВЕНЧУРНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Досліджено фундаментальну складову частину механізму оцінки венчурного проекту. Визначено та проведено класифікацію основних стадій розвитку продукту, компанії та ринку. Побудовано алгоритм швидкої оцінки венчурного проекту в системі «продукт – компанія – ринок» для аграрного сектору України. Застосовано вдосконалений механізм оцінки доцільності венчурних інвестицій у проект «Перепелина ферма».

Ключові слова: венчурний проект, фундаментальний аналіз, механізм оцінки, аграрний сектор, венчурний капітал, інвестиції.

Постановка проблеми. У системі управління реальними інвестиціями оцінка ефективності венчурних інвестиційних проектів є одним із найвідповідальніших етапів. Від того, наскільки

об'єктивно проведена ця оцінка, залежать строки повернення вкладеного капіталу, варіанти альтернативного його використання, додатковий потік операційного прибутку підприємства в майбут-